

Akarana, Aperira 1860.

E HOA MA,

E nga Rangatira Maori o Poneke o Wairarapa o era atu wahi o tena pito o to tatou motu, Tena ra koutou.

E hoa ma, Tenei ahau kua rongo i te korero e mea ana kei te rapurapu koutou ki aku tikanga mo nga Iwi Maori. Ko etahi e mea ana, kua puta ke oku whakaaro ki nga tangata Maori i roto i tenei takiwa. E aku hoa, kei whakarongo koutou ki te kupu horihori, mea hanga na te ngutu o te tangata. Kahore aku ritenga hou: ko aku tikanga ano o te timatanga ra ano, tenei te puritia tonutia nei.

Etoru nga kupu horihori kua rangona e ahau, na, kei whakaponohia e Koutou.

Ko te tuatahi: e kiia ana, He pehi taku i nga Rangatira Maori. He kupu horihori tenei.

Ko te tuarua: e kiia ana, He tango maori taku i nga whenua o nga tangata Maori. He horihori kau tenei kupu.

Ko te tuatoru: e kiia ana, He huna taku i nga tangata Maori. He teka marire tenei kupu.

E aku hoa, kei whakarongo koutou ki enei korero whakahe i a koutou.

Ekore au e pai kia pehia nga Rangatira Maori, ko oku hoa hoki era hei hapai i nga tikanga hei whakatupu i te pai ki o ratou iwi.

Ekore au e pai ki te tango maori i te whenua o tetahi tangata, engari, he tiaki taku i nga tangata katoa i runga i tona oneone i tona oneone. Heoi rawa te rironga i a au o tetahi whenua me tuku pai mai e te hunga nona, me hoko tika e ahau ki te iwi e pai ana ki te hoko, ka tahi ka totoro taku ringa.

Ekore rawa au e pai kia huna nga tangata Maori. Ko taku e pai ai, he whakatupu i nga tangata, he whakaatanoho, he pehi i nga whawhai i nga kino. Ko taku tikanga tenei, he whakarite i te kupu o Te Kuini kia whakatupuria paitia nga tangata o tenei motu, ahakoa Maori ahakoa Pakeha, hei iwi kotahi— kia rite tonu te atawhai me te tiaki i te Kiri-whero i te Kiri-ma.

Kei rapurapu koutou ki taku mahi ki Taranaki. He tangata kotahi a Wiremu Kingi. Waiho atu tana i a ia. Erangi, nana ano i kimi te he mona, ehara i a au. Kahore oku whakaaro whawhai i taku haerenga ki Taranaki. Nana i rere ki runga ki te whenua o tetahi atu tangata, muri iho ka tahuri mai ki a au whawhai ai. Heoi, kei a maua ta maua mea, ekore e utaina te he o Wiremu Kingi ki runga ki tetahi atu tangata. Kia mutu tana tohe pokanoa, ka mutu hoki taku.

Kei rapurapu mai hoki ki taku mahi ki nga iwi kohuru, ki a Taranaki raua ko Ngatiruanui. No raua to raua hara, kahore i tetahi atu iwi; waihoki ko te whiu ka whakapangia ki a raua, kahore ki tetahi atu iwi.

Ko tenei, e aku hoa, noho marire koutou i runga i te rangimarie. Waiho te he i tona wahi i whakatupuria ake ai. E ahu te whakaaro ki nga mahi maori hei oranga mo te tinana. Kahore he kino e tata ki a koutou. Engari, ma te tangata e rapu te kino, ka kitea ano e ia; engari te pai, me rapu e te tangata, a he pai ano ka kitea e ia.

E nga Rangatira, hoa oku nei, kia marama mai koutou. Ko aku tikanga ekore e huna ki a koutou. He pai anake taku e whai atu nei; tetahi, he pehi i te kino. Na tatou tahi tenei mahi. Kahore aku tikanga hou. Ko aku kupu ki a koutou, me a koutou kupu mai ki a au, kei te mau tonu i ahau, ekore e mahue, ekore e pokaia houtia he tikanga maku.

Ki te ngaro i a koutou etahi o aku tikanga, me ui mai ki a au ano. Ko te mea pai hoki tenei, ko aku whakaaro ka whakina ki a koutou, ko o koutou whakaaro hoki me whaki mai ki a au.

He rongo ano enei e tae mai ana ki a au mo koutou. Tena, ma wai te kupu haere noa e whakapono? Ko taku, he whakahorihori, tetahi, ka tae taku ui ki tetahi Rangatira Maori korero pono, mana te kupu, katahi au ka mea, Ae, he pono, Na, me pena ano hoki te tikanga ma koutou. Ki te rongo koutou i tetahi kupu mea, kei te tinihangia au, kei te whakatakoto ranei i te kino mo koutou, na, me haere mai ki a au ki te ui mai, me ahu ranei ki tetahi tangata kua kitea nei e koutou he tangata korero tika, me ui ki a ia. Ki te peratia ka tino matauria e koutou, ekore to Te Kuini Kawana e korero teka, e tinihangia ki tetahi tangata.

Hei kona ra, e aku hoa, noho pai mai ai i runga i te rangimarie, i runga i o tatou kupu takoto o tua iho.

Na to koutou matua,

Na Te Kawana

Ki a

Ke